X edycja projektu Kamienie Pamięci – „Harcerze Niepodległej”

Zgłoszenie uczestnictwa do 31 stycznia 2019

Przypadające w przyszłym roku okrągłe rocznice doniosłych dla dziejów państwa i społeczeństwa polskiego wydarzeń, mianowicie: 1909 r. (początków skautingu na ziemiach polskich), 1919 r. (walki o kształt granic niepodległego państwa polskiego), 1939 r. (80 rocznicy wybuchu II wojny światowej), 1949 (uderzenia komunistów w ruch harcerski w Polsce), samorzutnie kierują naszą uwagę na związek, jaki zachodził pomiędzy harcerstwem a realizacją idei niepodległości Polski.

Celem projektu jest upamiętnienie osób zaangażowanych w ruch skautowski i harcerski, które czynnie uczestniczyły w działaniach na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości: najpierw w latach 1914-1918 oraz 1919-1923 walcząc o ostateczny kształt granic Rzeczypospolitej, następnie w czasie II wojny światowej, stawiając opór okupantom hitlerowskim i sowieckim, a po jej zakończeniu, działając w powojennej konspiracji niepodległościowej.

Już od początku swojego funkcjonowania na ziemiach polskich w latach 1909/1910, harcerstwo stało się ważnym narzędziem kształtowania wśród młodych ludzi postaw patriotycznych, narodowych i niepodległościowych. Harcerzy i skautów odnajdziemy wśród żołnierzy Legionów, w szeregach Błękitnej Armii, wśród wielkopolskich i śląskich powstańców, bohaterskich Obrońców Lwowa czy też uczestników wojny polsko-bolszewickiej. W odrodzonej Rzeczypospolitej, czynnie angażowali się w działania na rzecz

obrony praw mniejszości polskiej poza granicami kraju, czego wymownym przykładem może być m.in. ich aktywność w ramach Związku Polaków w Niemczech. Nie zabrakło też harcerzy na pierwszej linii działań zbrojnych we wrześniu 1939 roku, a także w działalności konspiracyjnej wymierzonej w okupantów. Niejednokrotnie, wierni Polsce i zasadom ruchu harcerskiego, harcerze Szarych Szeregów i Hufców Polskich walcząc w obronie ojczyzny zapłacili najwyższą cenę. Po 1945 roku zaangażowali się aktywnie w działania przeciwko narzuconej społeczeństwu polskiemu komunistycznej władzy. Uderzenie komunistów w ruch harcerski, a w konsekwencji rozwiązanie w 1949 r. ZHP, nie stanowiło bynajmniej kresu niepodległościowej działalności harcerskiej na ziemiach polskich. Fenomenem jest istnienie kilkuset lokalnych antykomunistycznych organizacji harcerskich na przełomie lat 40 i 50 XX wieku.

Zachęcamy do odszukania zapomnianych, bądź też w ogóle nieznanych szerszemu ogółowi społeczeństwa, lokalnych bohaterów związanych ze skautingiem i harcerstwem. Przywróćmy, w naszych lokalnych społecznościach i nie tylko, pamięć o tych osobach i ideałach, którymi żyły i którym niejednokrotnie to życie oddały. Pokażmy, że zasady ruchu harcerskiego i idea niepodległości Polski były ze sobą nierozerwalnie związane.

Widocznym skutkiem pracy uczestników projektu będzie upamiętnienie tych postaci w różnych formach, np. poprzez prowadzenie akcji informacyjnych w społeczności lokalnej, upamiętnienie i upowszechnienie wiedzy na ich temat w artykułach w prasie lokalnej, na stronach i forach internetowych, bądź też na wystawach, prezentowanych później w bibliotekach, szkołach itd.

Uczestnicy, w ramach realizacji projektu, wskażą konkretne osoby i utrwalą pamięć o nich. Oprócz tego, podobnie jak to było w poprzednich edycjach, każdy bohater zostanie upamiętniony wirtualnym kamieniem na mapie pamięci, która w przyszłości powstanie na stronie projektu.

PRZEWODNIK PO PROJEKCIE

Kto może brać udział w projekcie?

Projekt skierowany jest do wszystkich osób i środowisk zainteresowanych historią najnowszą. Mogą w nim wziąć udział zarówno grupy (maksymalnie 3-osobowe) - rekrutujące się z klas szkolnych, kół historycznych, kół naukowych, środowisk kombatanckich, zastępów i drużyn harcerskich, jak również osoby indywidualne. Warunkiem uczestnictwa w projekcie jest wypełnienie i przesłanie (listownie bądź mailem) karty zgłoszenia znajdującej się na stronie: www.pamiec.pl/kamienie_pamieci w nieprzekraczalnym terminie do 31 stycznia 2019 r. (w przypadku korespondencji listownej

decyduje data stempla pocztowego) oraz realizacja zadania.

Wybranie postaci.

Zadanie projektowe polega na odnalezieniu bohatera zasługującego na szczególne upamiętnienie, najlepiej ze swojego regionu (bohatera lokalnego), wpisującego się w temat projektu, skauta lub harcerza, który:

- brał udział w walkach o niepodległość w latach 1914–1918,

- uczestniczył w walkach o granice Rzeczypospolitej w latach 1919-1923,

- brał udział w obronie niepodległości w latach II wojny światowej,

- uczestniczył po 1945 roku w działaniach antykomunistycznej konspiracji niepodległościowej.

W projekcie koncentrujemy się na osobach bezpośrednio zaangażowanych w dzieło odzyskania niepodległości lub jej obrony.

Może to być osoba której biografia jest już przedmiotem badań historyków, lub która jeszcze nie została zapisana w zbiorowej pamięci, a na to zasługuje.

Stworzenie portfolio.

Uczestnik projektu powinien odtworzyć życiorys wybranego bohatera. Zebrać wszelkie ślady z nim związane: fotografie, skany dokumentów i pamiątki. Portfolio można wzbogacić różnymi elementami: wywiadem z członkami rodziny bohatera, relacjami osób, które go znały, opisami podjętych w ramach projektu działań i tym podobnymi. Jedynym ograniczeniem jest kreatywność uczestników projektu.

Upowszechnienie.

Ważnym elementem projektu jest także upowszechnienie wiedzy o tej postaci w wybrany przez siebie sposób: stworzenie wystawy, wydanie gazetek i broszur, napisanie artykułu, przygotowanie stron internetowych, fanpage’ów w mediach społecznościowych, nagranie filmu, organizowanie spotkań ze świadkami historii, debat, wystawianie spektakli, rekonstrukcji historycznych, happeningów itd.

Pozostawienie śladu

Kolejnym etapem projektu jest pozostawienie trwałego śladu upamiętniającego wybranego bohatera i jego dokonania. Przykładem takiego upamiętnienia może być inicjatywa nadania imienia danego bohatera ulicy czy innemu miejscu w przestrzeni publicznej, w tym nadanie imienia szkole lub drużynie harcerskiej, postawienie pomnika, posadzenie drzewa, poświęcenie jej miejsca w muzeum regionalnym lub szkolnej izbie pamięci, namalowanie

graffiti, zaprezentowanie filmu na YouTube, umieszczenie hasła w Wikipedii, itp.

Przesłanie sprawozdania

Uczestnik zobowiązany jest do przesłania sprawozdania i dokumentacji związanej z wybranym bohaterem. Informacje o bohaterach zakwalifikowanych do projektu zostaną umieszczone na mapie internetowej.

Kontakt do organizatorów

Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Katowicach

Projekt edukacyjny „Kamienie Pamięci”

ul. Józefowska 102, 40-145 Katowice

(032) 207 07 00

angelika.blinda@ipn.gov.pl

Kalendarium projektu:

Zgłoszenie uczestnictwa – do 31 stycznia 2019 r.

Przesłanie sprawozdania z projektu – do 29 marca 2019 r.

Gala finałowa projektu w Katowicach– koniec maja 2019 r.

Patronat honorowy:

Minister Edukacji Narodowej

Patronaty medialne:

Polska Agencja Prasowa

TVP3 Katowice

TVP Historia

Gość Niedzielny

Radio Em

Radio Katowice

Pliki do pobrania

Regulamin X EDYCJI PROJEKTU KAMIENIE PAMIĘCI – „HARCERZE NIEPODLEGŁEJ” (pdf, 262.37 KB)
262.37 KB

Przewodnik po projekcie
314.84 KB

Karta zgłoszenia
385.39 KB

Sprawozdanie z realizacji
321.34 KB

Liczba wejść: 11778, od Data publikacji 25.09.2018